

Zorunlu psikiyatrik tedavi alan kişiler için bilgiler

LPT kapsamında tedavi

İçindekiler

İyi bir tedavi alma hakkına sahipsiniz	1
LPT kapsamında zorunlu tedavi	2
Bilgi alma hakkına sahipsiniz	4
Hakkınızdaki bilgileri kim alıyor?	5
Bir destek kişisi erişim hakkınız vardır	6
Bazı haklar kısıtlanabilir	8
Zorunlu önlemler	10
İtiraz etme hakkına sahipsiniz	13
Memnun değilseniz veya sorularınız varsa	14
Sözlük ve kısaltmalar	15
Referanslar	16

18 yaşından küçükseniz ve zorunlu psikiyatrik tedavi alıyorsanız, sizin için ayrı bir broşür bulunmaktadır.

Bu yayın telif hakkı yasası ile korunmaktadır. Alıntılar söz konusu olduğunda, kaynak belirtilmelidir. Resim, fotoğraf ve illüstrasyonların çoğaltılması için yazarın izni gerekmektedir.

Yayın, İsveç Sağlık Kurumu (Socialstyrelsen) internet sitesinde PDF olarak bulunmaktadır.

Talep üzerine, yayını engelli kişiler için alternatif bir formatta üretebiliriz. Alternatif formatlarla ilgili sorularınızı lütfen alternativaformat@socialstyrelsen.se adresine gönderin.

ISBN: 978-91-7555-620-8

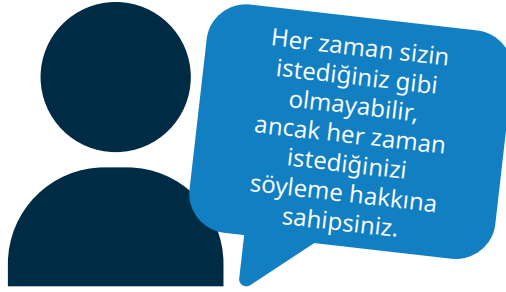
Makale numarası: 2023-12-8850

Basım: Elanders Sverige AB, 6.000 kopya, Aralık 2023

Yayınlanma tarihi: www.socialstyrelsen.se, Aralık 2023

İyi bir tedavi alma hakkına sahipsiniz

Sağlık hizmetleri siz ve diğer herkes için güvenli ve emniyetli olmalıdır. Personel doğru eğitime ve tıbbi deneyime sahip olmalıdır. Siz tedavi edilirken sizin için en iyisinin ne olduğunu dikkate almalıdırlar.

Ne zaman zorunlu tedavi uygulanır?

Kural olarak hiç kimse isteğiniz dışında size tedavi uygulayamaz. Ancak Zorunlu Psikiyatrik tedavi Kanununun (LPT) üç şartını yerine getirmeniz halinde bu yapılmaktadır.

Karşılanması gereken şartlar şunlardır:

- Ciddi bir zihinsel rahatsızlığın var.
- Yirmi dört saat psikiyatrik bakıma ihtiyacınız var.
- İhtiyacınız olan tedaviyi reddettiniz.

LPT kapsamında zorunlu tedavi

LPT uyarınca zorunlu tedavi almanız, iki farklı hekimin Psikiyatrik Zorunlu Tedavi Yasası (LPT) hükümlerine göre zorunlu tedaviye ihtiyaç duyduğunuzu değerlendirdiği anlamına gelir.

Bana kimin zorunlu tedavi uygulanmasına karar verir?

Çevrenizdeki birinin ruhsal olarak çok kötü durumda olduğunuzu fark etmesi ve sizi sağlık hizmetine yönlendirmesiyle başlayabilir. Bazen polisin yardım etmesi gerekir.

Bir hekim sizi muayene ettikten ve zorunlu tedavi için aranan üç koşulun da yerine geldiğini değerlendirdikten sonra zorunlu tedavi gündeme gelebilir. Tıbbi muayene sırasında belirtilerinizi anlatma fırsatınız olacaktır. Ayrıca, neden kendi isteğiniz dışında tedavi edilmeniz gerektiği konusunda bilgilendirilmiş olacaksınız. Doktor daha sonra bir sağlık raporu yazacaktır.

Zorunlu tedavi altına alınmadan önce, başka bir hekim daha sizi muayene etmeli ve gerekli olanın LPT uyarınca tedavi olduğuna karar vermelidir.

Tedavi serviste başlar.

Zorunlu tedavinin başlangıcında, günün her saati kapalı bir birimde tutulacaksınız. Bazı durumlarda başhekim bir süre sonra açık zorunlu tedavi için başvuruda bulunabilir. Bu, hekimin belirlediği kurallara uyduğunuz sürece hastanede

Zorunlu psikiyatrik tedaviye ihtiyacı olanlar için bilgiler

günün her saati kalmak zorunda olmadığınız anlamına gelir. Bu, belirli bir yerde yaşama, ilaç alma veya tedaviye katılma zorunluluğu gibi koşullar olabilir.

Bir tedavi planınız olacaktır

Personel, tedavinize ilişkin planı sizinle birlikte mümkün olan en kısa sürede hazırlamalıdır. Bu planda, hangi tedaviye ihtiyaç duyduğunuz ve tedavinin sizin için nasıl en iyi hâle getirileceği, böylece artık zorunlu tedaviye ihtiyaç duymamanızın nasıl sağlanacağı belirtilmelidir.

Zorunlu tedavi ne zaman sona erer?

Doktor her zaman zorunlu tedavi için gerekli üç şartı yerine getirip getirmediğinizi değerlendirmelidir. Koşullardan herhangi biri artık geçerli değilse zorunlu tedaviniz devam ettirilmemelidir.

Üç koşul hâlâ karşılanıyorsa, hekim en geç dört hafta içinde idare mahkemesine başvurmalı ve mahkeme tedavi süresini uzatabilir. Zorunlu tedavinin kaç kez uzatılabileceğine ilişkin bir sınır yoktur.

Zorunlu bakımın amacı, kendinizi mümkün olduğunca iyi hissetmenizi sağlamak ve böylece ihtiyacınız olan bakımı zorlama olmadan alabilmenizi sağlamaktır.

Bilgi alma hakkına sahipsiniz

- Personel, bilgiyi anlayabileceğiniz bir şekilde sunmalı ve sorularınızı yanıtlamalıdır.
- Hem şu anda aldığınız tedavi hem de ileride planlanan hususlar hakkında bilgi alma hakkınız vardır.
- İlaçlar, tedaviler ve tedavi süreciniz boyunca maruz kaldığınız diğer hususların üzerinizde nasıl bir etki yaratabileceğini öğrenme hakkınız vardır.

Tedavi ve ilaçlar hakkında bilgi

Personel, çeşitli tedavilerin ve ilaçların size nasıl yardımcı olacağını ve vücudunuzu nasıl etkileyebileceğini açıklamalıdır. Ayrıca, tedavide risk olup olmadığını, ilacı bir süre kullandıktan sonra nelerin meydana gelebileceğini ve hangi yan etkilere maruz kalabileceğinizi öğrenme hakkınız da vardır.

Personelin yazdıklarını okuyabilirsiniz

Tedavi planınızı okuma hakkına sahipsiniz. Mümkünse, personel tedavi planını sizinle birlikte yapacaktır. Ayrıca tıbbi kayıtlarınızı okuma hakkına da sahipsiniz. Hekim, hasta dosyanızdaki bazı bilgileri okumanızın durumunuzu kötüleştireceğini veya tedavinizi olumsuz etkileyeceğini değerlendirirse, bu bilgiler sizden gizlenebilir.

Sorma hakkınız var ne olduğunu anlamak için personel söylediklerini.

Hakkınızdaki bilgileri kim alıyor?

Temel kural, bakımınızı yürüten ekip dışında kimlerin tedaviniz hakkında bilgi alabileceğine sizin karar vermenizdir. Bu, yakınlarınızla ilgili bilgiler için de geçerlidir.

Sağlık hizmetleri gizlilikle yönetilir

Gizlilik, personelin size sağlığınıza veya diğer kişisel bilgileriniz hakkında bilgi veremeyeceği anlamına gelir. Ancak, ihtiyaç duyduğunuz bakım, tedavi veya desteği alabilmeniz için gerekli olması halinde bir hastaneye veya sosyal hizmetlere sizinle ilgili bilgi verebilirler.

Yakınınız olan çocuklar

Bir çocuk ya da genç size yakın yakını ise, personel çocuğun veya gencin bilgi, danışmanlık ve destek ihtiyaçlarına özellikle dikkat etmelidir. Ayrıca her bir çocuğun/genç kişinin ihtiyaçlarına ve olgunluk düzeyine göre uyarlanmalıdır.

Bir destek kişisine erişim hakkınız vardır

- Bir destek kişisi, hasta kurulu tarafından görevlendirilir ve zorunlu tedavi altında bulunduğunuz süre boyunca ve tedaviden sonraki bir ay boyunca size destek sağlar.
- Destek kişisi kişisel işlerinizde size yardımcı olacak, sizinle konuşacak ve sosyalleşecektir.

Destek kişileri için kurallar

Destek kişisi sizi düzenli olarak ziyaret edebilir, ancak bazen birimin zamanları ve rutinleri ziyaretleri belirleyebilir. Ziyaretlere ek olarak, bu kişi örneğin tedavinize ilişkin toplantılara katılabilir ve idare mahkemesindeki görüşmelerde size destek olabilir.

*Destek kişinin
rolü sizi
desteklemektir.*

Destek kişisi, sağlığını ve diğer kişisel bilgileriniz konusunda gizlilik yükümlülüğüne sahiptir. Bu, başkalarına sadece istisnai durumlarda söyleyebileceği anlamına gelir.

Bir destek kişisi nasıl bulunur

Personel, bu bilgiyi anlayabilecek duruma gelir gelmez bir destek kişi isteyip istemediğinizi sormalıdır. Hasta kurulu sizin için bir destek kişisi atayacaktır. Destek kişisini değiştirmek istemeniz veya bir şikayetiniz olması hâlinde, tedavi personeliyle veya hasta kurulu ile görüşebilirsiniz.

Her bölgede, hastaları ve ailelerini bilgi edinme ve görüşlerini sağlık sistemine ifade etme konusunda desteklemek ve onlara yardımcı olmak için bir Hasta Danışma Kurulu bulunmaktadır.

Bazı haklar kısıtlanabilir

Zorunlu psikiyatrik tedavi altında olduğunuzda bazı haklarınız kısıtlanabilir.

Telefon, bilgisayar ve posta

Çoğu durumda, aileniz, arkadaşlarınız ve sizin için önemli olan diğer kişiler gibi sevdiklerinizle iletişimde kalma hakkına sahipsiniz. Bu nedenle, hastanede kaldığınız süre boyunca istediğiniz kişiyle iletişime geçmekte özgürsünüz. Personelin telefon görüşmelerinizi dinlemesine veya yazdıklarınızı okumasına izin verilmez.

İstisnai durumlarda, birim dışından herhangi biriyle telefon veya diğer iletişim araçlarını kullanmanız yasaklanabilir. Bu, yalnızca temasların sizi daha kötü hissettirdiğine veya tedavinizi daha zor hale getirdiğine karar verildiği takdirde ve bu süre boyunca geçerlidir.

Bir avukata, kamu görevlisi bir vekile veya bir devlet kurumuna mektup gönderme ve personelin okumayacağı postaları alma hakkınız her zaman vardır. Ancak, personelin size gönderilen postalarda alkol, uyuşturucu veya size ya da hastane kurumuna zarar verebilecek başka bir şey bulunup bulunmadığını kontrol etmesi gerekebilir. Personel böyle şeyler bulursa bunlara el koyabilir.

Personel eşyalarınızı kontrol edebilir

Hekim gerekli olduğuna karar vermişse, personel sahip olmanıza izin verilmeyen eşyaların sizde bulunmadığını kontrol edebilir. Bu alkol, uyuşturucu veya size ya da bir başkasına zarar verebilecek başka bir şey olabilir.

Kontrol sırasında personel kıyafetlerinizi ve çantanızı inceleyebilir. Ayrıca, serviste bulundurmanıza izin verilmeyen herhangi bir şeyi üzerinizde taşımadığınızdan emin olmak için sizden geçici olarak kıyafetlerinizi çıkarmanızı da isteyebilirler. Kontrol size ve vücudunuza saygı gösterilerek yapılmalıdır.

Ziyaretler

Tedavi altında sizin için önemli olan kişilerle görüşme hakkına sahipsiniz. Ziyaret etmek istediğiniz kişiler birimde ziyaret saati geldiğinde gelebilirler.

İstisnai durumlarda ziyaretleriniz kısıtlanabilir. Bunun nedeni ziyaretlerin kendinizi daha kötü hissetmenize neden olması olabilir.

Aktiviteler ve dışarıda zaman geçirme

Tedavi gördüğünüz yerde genellikle günlük aktivitelere ve dışarıda zaman geçirmeye imkân bulunmaktadır. İstisnai durumlarda bu faaliyetler kısıtlanabilir. Bunun nedeni, aktivitelerin kendinizi daha kötü hissetmenize neden olması olabilir.

Ancak zorunlu tedavi aldığınız sürece servisten veya hastane alanından ayrılamazsınız. Bunu yapmak için doktorunuzun onayını almanız gerekir. Buna izin denir.

Dahil olma hakkına sahipsiniz

Sağlık ve tıbbi bakım, mümkün olduğunca hasta ile istişare edilerek planlanmalı ve yürütülmelidir. Bu, bakımınızla ilgili değerlendirmeler ve tavsiyeler hakkında bilgilendirileceğiniz anlamına gelir. Ayrıca, bakımınızla ilgili kararlara mümkün olduğunca siz de dahil olmalısınız. Aynı zamanda, katılımın da sınırları vardır.

Zorunlu önlemler

Sadece son çare olarak

Kapalı zorunlu tedavide, hekim istisnai durumlarda doğrudan isteğinizin aksine olan müdahalelere karar verebilir. Bu duruma zorunlu tedbir denir ve yalnızca diğer tüm seçenekler tükendiğinde uygulanabilir.

Zorunlu bir tedbire maruz kalmışsanız, bunun hasta dosyanızda belirtilmesi gerekir.

Zorunlu ilaç tedavisi

İlaç almak istemiyorsanız, personel buna mümkün olduğunca saygı göstermelidir. Durumunuz o kadar ciddi ise ve hekim belirli bir ilacı almanızın zorunlu olduğunu değerlendiriyorsa, zorunlu ilaç tedavisinin geçici bir tedbir olarak uygulanmasına izin verilir.

Kemerle bağlanma

Hekim, kendinize ya da başkalarına ciddi zarar verme riski bulunması halinde kemerle bağlanmanıza karar verebilir. Kemerle bağlı kalma süreniz, kesinlikle zorunlu olan süreden daha uzun olamaz.

Hiç kimse sizi kemerle bağlamakla veya diğerlerinden izole etmekle tehdit edemez.

- Kemerle bağlı olduğunuz süre boyunca, en az dört saatte bir hekim tarafından muayene edilmeniz gerekir.
- Hekimin kaç kez kemerle bağlama kararı alabileceğine dair bir sınır yoktur. Ancak kemerle bağlı tutulmanız için artık bir gerekçe kalmadığı anda bu tedbir sonlandırılmalıdır.
- Sağlık personeli her zaman sizinle birlikte odada bulunmalıdır.

İzolasyon – odada tutulma

Hekim, örneğin bir odada kilitli tutulmanız veya odadan çıkmanızın engellenmesi gibi izolasyona alınmanıza karar verebilir.

İzolasyon, ancak agresif ya da başkalarının tedavi edilmesini ciddi şekilde zorlaştıran rahatsız edici bir davranışınız olduğunda gündeme gelir.

- İzolasyonda kalma süresi en fazla sekiz saattir. İzolasyonda daha uzun süre kalmanız gerekiyorsa, hekim en fazla sekiz saat geçerli olacak yeni bir karar almak zorundadır.
- Hekimin kaç karar alabileceğine ilişkin bir sınır yoktur; ancak başkalarının tedavi edilmesini artık ciddi şekilde zorlaştırmadığınız anda bu tedbir sonlandırılmalıdır.
- Sağlık personeli sizi düzenli aralıklarla kontrol etmelidir.

Zorunlu önlemler sonrası görüşmeler

Zorunlu bir tedbire maruz kalmışsanız, durumunuz elverir elvermez personelle bir görüşme yapılması size teklif edilmelidir. Görüşme destekleyici nitelikte olmalı ve yaşadığınız deneyimleri aktarmanız için size bir fırsat sunmalıdır. Bu görüşme, personelin size nasıl yardımcı olabileceğini daha iyi anlaması ve zorunlu tedbirlerin tekrar uygulanmasının önüne geçilmesi için de bir fırsat olabilir.

İtiraz etme hakkına sahipsiniz

Tedavinizle ilgili alınan kararların yanlış olduğunu düşünüyorsanız, idare mahkemesine itiraz edebilirsiniz. Ancak her karar için itiraz yolu açık değildir.

Personel size nasıl yapacağınızı söyleyecektir

Personel, hangi kararlara itiraz edebileceğinizi size bildirmelidir. Ayrıca size nasıl ilerleyeceğinizi ve idare mahkemesine nasıl itiraz dilekçesi yazacağınızı da anlatacaklardır.

Bir kamu avukatı size yardımcı olabilir

Bir karara idare mahkemesinde itiraz ederseniz, aynı zamanda size mahkemeyeyle iletişimde ve itiraz sürecinde yardımcı olmakla görevli kamu vekiliyle irtibat kurmanız için yardım sağlanmalıdır. Bir kamu vekilinden yardım almak ücretsizdir.

Birleşmiş Milletler'in Engelli Kişilerin Haklarına İlişkin Sözleşmesine göre, engellilik durumunun varlığı hiçbir koşulda özgürlüğün kısıtlanmasını haklı gösteremez. Kişi, diğer bireylerle aynı koşullar altında özgürlük ve kişisel güvenlik hakkına sahiptir ve özgürlüğünden hukuka aykırı veya keyfi biçimde mahrum bırakılamaz.

Memnun değilseniz veya sorularınız varsa

Her zaman sağlık uzmanınızla veya doktorunuzla konuşabilirsiniz. Size yardımcı olmak için oradadırlar ve iyi bir tedavi almanızı sağlamaktan sorumludurlar.

Benimle iletişime geçmekten çekinmeyin!

Yorumlar ve destek

1177 numaralı telefondan sağlık hizmetleri hakkında nasıl yorum veya şikayette bulunabileceğiniz hakkında daha fazla bilgi edinebilirsiniz. 1177.se adresine gidin ve "om du inte är nöjd" ifadesini arayın. Ayrıca socialstyrelsen.se adresinde "inte nöjd med vården" araması yaparak daha fazla bilgi edinebilirsiniz.

1177 ayrıca destek sağlayan hasta ve hasta yakını dernekleri hakkında da bilgi vermektedir. Orada sizinkine benzer deneyimleri olan başkalarıyla bağlantı kurabilirsiniz. 1177.se adresine gidin ve "patientföreningar och närståendeföreningar"i arayın.

Sözlük ve kısaltmalar

Başhekim	Psikiyatri alanında uzmanlaşmış ve zorunlu psikiyatrik bakımdan sorumlu doktor.
İdare Mahkemesi	Zorunlu tedavi konusunda karar alabilecek mahkeme.
Kabul kararları	Zorunlu tedavi altına alınmadan önce bulunması gereken zorunlu tedavi kararı. Kabul kararını yazan doktorun psikiyatri uzmanı olması gerekmektedir.
İletişim kurulacak kişi	Sizinle irtibat kurmak için özel sorumluluğu olan personel.
LPT	Zorunlu psikiyatrik tedavi yasası.
LRV	Adli psikiyatrik tedavi yasası.
İzin	Hastane alanı dışında, örneğin evde, tek başına bulunma imkânı.
Zorunlu kapalı tedavi	Günün her saati hastanede uygulanan zorunlu tedavi.
Tedavi raporu	Zorunlu tedavi altına alınabilmeniz için gerekli olan ilk hekim raporu. Bir tedavi raporu mevcutsa, zorunlu tedavi altına alınıp alınmayacağınıza karar verilmeden önce kendi rızanız olmaksızın bir hastanede tutulabilirsiniz.
Tedavi planı	Tedavi sürecinizde ihtiyaç duyduğunuz tedavi ve diğer hususları açıklayan belge.
Zorunlu açık tedavi	Belirli bir ilacı almanız veya tedaviye katılmanız gerekebilir, ancak hastanede günün her saati kalmak zorunda değilsiniz.

Referanslar

Tüm hastalar için geçerli olan kurallar, Sağlık ve Tıbbi Hizmetler Yasasında (HSL), Hasta Yasasında ve Hasta Güvenliği Yasasında (PSL) yer almaktadır.

Hastaların iradesi dışında uygulanan psikiyatrik tedaviye ilişkin özel kurallar, Psikiyatrik Zorunlu Tedavi Yasasında (LPT) bulunmaktadır.

Gizlilikle ilgili kurallar Kamuya Erişim ve Gizlilik Yasasında (OSL) belirtilmiştir.

Bilgilendirme materyali, zorunlu psikiyatrik bakım için geçerli yasa ve yönetmeliklere uygun olarak tasarlanmıştır. Bilgilerin anlaşılmasını kolaylaştırmak için bazı hukuki kavram ve ifadeler yeniden formüle edilmiştir.

Socialstyrelsen

Psikiyatrik zorunlu tedavi alan kişiler için bilgi – LPT uyarınca
tedavi (makale no. 2023-12-8850) İsveç Sağlık Kurumu
(Socialstyrelsen) internet sitesinden indirilebilir veya yayım
hizmetlerinden temin edilebilir.
www.socialstyrelsen.se/publikationer